

Biuro Fundacji Elżbiety Zawackiej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAL

General Marii Wittek

AK
Bucstanie W.
Wieżniarka

FIRTH Halina
z d. Leliwa-Kapustyńska

4082/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 4082/4SK

FIRTH Halina

z d. Selwa-Kapustyńska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) 1945

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie —

J.: FIRTH Halina z d. Leliva-Kapustyńska (1893)

II 11 Relacja Haliny Firth z d. Leliva-Kapustyńskiej
opracowana dla książki (zrodła) „Zacofac' po imieniu "t. II"
pod red. B. Otrcinowskiej i T. Dział, str. 247-248. Kserokopia
z k A-4 - jedностronnie.

Firth Halina z d. Leliwa-Kapustyńska

wyrok: KS zam. na 15 lat

Ur. 21.07.1899 r. w Kijowie, c. Tadeusza i Anny z d. Małynicz. W 1904 r. rodzina przeniósł się do Warszawy, gdzie ojciec studiował prawo i był śpiewakiem opery warszawskiej, a matka działała społecznie, m.in. organizując wraz ze Stefanią Sempołowską i mec. Stanisławem Patkiem opiekę nad więźniami politycznymi, później przekształconą na Patronat Więzienny. W wyniku tych starań m.in. zamieniono Feliksowi Dzierżyńskiemu karę śmierci na karę ciężkich robót. Tadeusz Kopystyński wyjechał wkrótce do Włoch, gdzie czekała na niego kariera artystyczna. Nastąpił rozwód. Drugim mężem p. Anny został inżynier Wojciech Bielkiewicz, budowniczy mostów w Petersburgu, Chabarowsku i Władywostoku.

Halina szkołę średnią rozpoczęła w Petersburgu, ukończyła w Chabarowsku. We Władywostoku wyszła za mąż za dziennikarza, Anglika – George’a Aleksandra Firtha. Wyjechali na parę lat do Anglii, w 1920 r. wrócili do Władywostoku, a następnie przenieśli się do Japonii (Tokio, Yokohama, Kobe). W Tokio matka Haliny, Anna Kopystyńska pracowała w Polskim Komitecie Pomocy Dzieciom, w 1922 r. przewiozła do Polski grupę polskich sierot z Japonii, zagarniając także grupę dzieci z Moskwy. Akcję tę ułatwił jej Feliks Dzierżyński, pamiętając o jej działalności w Warszawie. W 1929 r. również H. i A. Firthowie przenieśli się do Polski, gdzie mąż Haliny miał przedstawicielstwo handlowe. W 1939 r. wyjechał ze starszym synem do Anglii w sprawie załatwienia studiów syna, wybuch wojny rozdzielił rodzinę. W lutym 1942 r. ich młodszy syn, Tomasz, został uwięziony przez gestapo na Montelupich w Krakowie. Po roku wyszedł dzięki staraniom współwięźnia, Tadeusza Kempy, którego zwolniono wcześniej i który miał kontakty z niektórymi gestapowcami. Prawdopodobnie pod koniec wojny Tomasz wyjechał do Anglii.

Halina Firth przeżyła Powstanie na Saskiej Kępie. Po wojnie i później, zarabiała udzielaniem lekcji angielskiego. Od 1946 r. była zatrudniona jako tłumacz w biurze UNRR-y, a po jego likwidacji zdobyła stanowisko tłumaczki w biurze ONZ (lata 1947 – 1949 r.), następnie zaś w anglo-amerykańskim ośrodku informacyjnym (do spraw serwisu prasowego).

Te prace wiązały się z licznymi kontaktami z dyplomatami i korespondentami zagranicznymi, zainteresowanymi polityczną i społeczną sytuacją w objętej radziecką strefą Polsce. Halina korzystała ze swoich znajomości i kontaktów, by informacje o tym, co się w Polsce działo, zwłaszcza w okresie referendum i wyborów, przekazać do wiadomości szerszej opinii za granicą. Głównymi jej informatorami byli Tadeusz Kempa, Jerzy Szadkowski, Tadeusz Leśnikowski, doraźnie także Adam Leszczy-Gutowski (członek komórki wywiadu WiN). Została aresztowana 12.05.1949 r., śledztwo przeżyła na Mokotowie. 8.03.1951 r. WSR

w Warszawie skazał ją na karę śmierci z art. 7 Dekretu z 1946 r. NSW z 23.03.1951 r. wyrok ten złagodził do 15 lat więzienia. Karę odbywała w Grudziądzu i Fordonie. Wojskowy Sąd Garnizonowy 27.02.1956 r. skierował ją do więzienia w Warszawie, skąd wyszła na wolność 16.04.1956 r. Po latach niewidzenia połączyła się z rodziną w Anglii.

Tadeusz Leśnikowski został stracony na Mokotowie 5 maja 1950 r.

Wg: akta sprawy 171/51

FIRTH Halina